



سنجش اثر بخشی طرح "کانون یاران"

پژوهشگر: واحد پژوهش

معاونت فرهنگی

بهار ۱۴۰۵

فهرست مطالب

مقدمه

بخش اول: اعضا

- مشخصات پاسخ دهندگان
- کنترل کیفیت داده ها
- نتایج کلی سؤال ها
- تحلیل سوالات پرسشنامه
- تحلیل محورهای موضوعی
- مهارت های ارتباطی و کار گروهی
- اعتماد به نفس و خود کارآمدی
- هویت فرهنگی، ملی و اجتماعی
- انگیزه بخشی و اثرات آموزشی
- تحلیل مقایسه ای بر اساس جنسیت
- تحلیل مقایسه ای بر اساس گروه سنی
- اعتبار محورهای تحلیلی و آزمون های آماری
- پیشنهادهای اجرایی برای آینده طرح (بخش اول)

بخش دوم: مربیان و کارشناسان

- مشخصات پاسخ دهندگان
- نتایج بخش کمی (سؤالات ۱ تا ۶)
- نتایج بخش چندگزینه ای (سؤالات ۷ تا ۱۰)
- تحلیل پاسخ های باز (سؤالات ۱۱ تا ۱۴)
- پیشنهادهای اجرایی برای آینده طرح (بخش دوم)
- جمع بندی نهایی (بخش دوم)

بخش سوم: والدین

- نگاه کلی
- معرفی پرسشنامه و اهداف پژوهش
- مشخصات پاسخ دهندگان و تحلیل آماری
- تحلیل شاخص های پنج گانه

افت تحصیلی در برابر نظم بخشی
تحلیل کیفی پاسخ های باز (مهم ترین تغییرات رفتاری)
تحلیل نقاط قوت و فرصت های بهبود
جمع بندی و پیشنهادهای راهبردی (بخش سوم)

پیوست ها

پرسشنامه ویژه نوجوانان کانون یار
پرسشنامه تخصصی ارزیابی ویژه مربیان و کارشناسان
پرسشنامه طرح کانون یاران ویژه والدین

مقدمه:

طرح کانون‌یاران، یکی از برنامه‌های ملی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان است که از سال ۱۴۰۲ آغاز شد و با هدف ایجاد پیوندی مؤثر میان مدرسه، خانواده و کانون طراحی شده است. در این طرح، اعضای نوجوان فعال و منتخب مراکز فرهنگی که دارای مهارت‌های ارتباطی و علاقه‌مند به کنشگری اجتماعی هستند، با عنوان «کانون‌یار» و زیر نظر مربیان کانون، فعالیت‌های فرهنگی، هنری و ادبی را در مدارس اجرا می‌کنند؛ از برگزاری کتابخوانی و قصه‌گویی گرفته تا اطلاع‌رسانی رویدادها و فضاسازی مدرسه در مناسبت‌های مختلف. این برنامه با تأکید بر توانمندسازی نوجوانان، تقویت روحیه امید، هویت و خلاقیت، و گسترش فرهنگ مطالعه، همسو با سیاست‌های نوجوان‌محور کانون و در راستای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش پیش می‌رود.

طرح کانون‌یاران به‌عنوان یکی از برنامه‌های مهم فرهنگی و تربیتی، با هدف ارتقای مهارت‌های فردی و اجتماعی نوجوانان، تقویت هویت ملی و فرهنگی، و افزایش انگیزه و انگیزش تحصیلی طراحی شده است. به‌منظور ارزیابی میزان اثربخشی این طرح از منظر گروه‌های مختلف ذی‌نفع، فرآیند سنجش اثربخشی با مشارکت اعضا (نوجوانان)، والدین، و مربیان و کارشناسان کانون‌یار انجام شد.

بدین منظور، طی نامه شماره ۳۸۱۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۳، پرسشنامه‌های ویژه هر گروه (اعضا، خانواده، و مربیان/کارشناسان) برای استان‌ها ارسال گردید و همچنین از واحد آفرینش‌های فرهنگی درخواست شد تا لینک پرسشنامه‌ها را در گروه‌های مرتبط منتشر کند. در بازه زمانی ۱۴۰۵/۰۲/۲۳ تا ۱۴۰۵/۰۲/۳۱، در مجموع ۱۰۰۷ پرسشنامه از نوجوانان عضو کانون‌یار، ۴۴۸ پرسشنامه از والدین، و ۲۵۴ پرسشنامه از مربیان (۲۳۱ نفر) و کارشناسان (۲۳ نفر) تکمیل شد.

این گزارش در سه بخش اصلی تنظیم شده است: بخش اول به تحلیل تجربه و ادراک نوجوانان عضو کانون‌یار از اثرات عضویت و فعالیت در شورای کانون‌یار بر مهارت‌ها، نگرش‌ها، انگیزه‌ها و تجربه مدرسه‌ای آن‌ها می‌پردازد. بخش دوم به دیدگاه مربیان و کارشناسان، و بخش سوم به دیدگاه والدین اختصاص دارد. در پایان نیز پیوست‌های مربوط به داده‌ها و جزئیات تکمیلی ارائه شده‌اند.

تحلیل‌ها با رویکردی توصیفی-تحلیلی و با استفاده از شاخص اثرگذاری (مقیاس ۰ تا ۱۰۰) صورت گرفته و در موارد لازم از آزمون‌های آماری برای بررسی تفاوت‌های جنسیتی و سنی استفاده شده است. هدف نهایی این گزارش، شناسایی نقاط قوت طرح، حوزه‌های نیازمند تقویت، و ارائه پیشنهاد‌های اجرایی مبتنی بر داده برای بهبود برنامه‌ریزی آینده کانون‌یاران است.

بخش اول: اعضاء

گزارش تحلیلی نتایج پرسشنامه ویژه نوجوانان کانون‌یار

تحلیل اثرات ادراک‌شده عضویت و فعالیت در شورای کانون‌یار بر مهارت‌ها، نگرش‌ها، انگیزه‌ها و تجربه مدرسه‌ای نوجوانان

شاخص	مقدار
تعداد رکوردهای پاسخ	۱۰۰۷
تعداد پاسخ‌های کامل به ۱۰ سؤال	۹۹۵
درصد پاسخ‌های مثبت کلی	بیش از ۹۰٪ در همه سؤال‌ها
قوی‌ترین شاخص	احساس مسئولیت نسبت به پیشرفت کشور
حوزه نیازمند تقویت نسبی	آشنایی با مفاخر/تاریخ، حل اختلاف، پویایی مدرسه

این گزارش بر اساس ۱۰۰۷ رکورد پاسخ از پرسشنامه ویژه نوجوانان کانون‌یار تهیه شده است. پرسشنامه شامل ۱۰ سؤال بسته با سه گزینه «خیلی کم»، «تا حدودی» و «زیاد» است و تجربه ادراک‌شده نوجوانان از اثرات عضویت و فعالیت در شورای کانون‌یار را بررسی می‌کند.

- در همه سؤال‌ها، مجموع پاسخ‌های «تا حدودی» و «زیاد» بالاتر از ۹۰٪ است؛ بنابراین تصویر کلی داده‌ها مثبت است.
- قوی‌ترین نتیجه مربوط به «احساس مسئولیت نسبت به انجام فعالیت‌هایی که به پیشرفت کشور کمک می‌کند» است؛ این سؤال شاخص اثرگذاری ۸۵٫۳ از ۱۰۰ دارد.
- پس از آن، «افزایش اعتمادبه‌نفس در مواجهه با چالش‌های جدید» با شاخص ۸۱٫۶ و «کمک مهارت‌های کانون به عملکرد تحصیلی» با شاخص ۷۹٫۷ قرار دارند.
- حوزه‌هایی مانند آشنایی با مفاخر و تاریخ ایران، حل اختلاف از طریق گفت‌وگو و تبدیل مدرسه به محیطی دوست‌داشتنی و پویا نسبت به سایر حوزه‌ها امتیاز پایین‌تری دارند؛ اما همچنان نتیجه آن‌ها منفی نیست و بیشتر نشان‌دهنده ظرفیت تقویت است.
- در مقایسه جنسیتی، میانگین شاخص کلی دختران ۷۸٫۲ و پسران ۷۴٫۲ است. تفاوت‌ها در چند سؤال از نظر آماری قابل مشاهده‌اند، اما اندازه اثر کوچک است؛ بنابراین نباید از آن نتیجه‌گیری کلیشه‌ای یا قطعی کرد.
- در مقایسه گروه‌های سنی، گروه ۱۴ تا ۱۶ سال در محور انگیزه مدرسه‌ای کمی پایین‌تر از گروه‌های دیگر قرار دارد؛ مخصوصاً در سؤال‌های مربوط به انگیزه حضور در مدرسه و پویایی محیط مدرسه.

دانشبورد خلاصه شاخص‌های کلیدی

شاخص	نتیجه
تعداد کل رکوردها	۱۰۰۷
دختران	۷۹۶ نفر / ۷۹٫۰٪
پسران	۲۰۹ نفر / ۲۰٫۸٪
پاسخ‌های کامل به همه سؤال‌ها	۹۹۵
میان‌ه زمان تکمیل	۹۹ ثانیه
بالا‌ترین شاخص اثرگذاری	احساس مسئولیت نسبت به پیشرفت کشور / ۸۵٫۳ از ۱۰۰
پایین‌ترین شاخص نسبی	آشنایی با مفاخر و تاریخ ایران / ۷۳٫۵ از ۱۰۰

پرسش‌های اصلی تحلیل

برای جلوگیری از تبدیل گزارش به یک توصیف عددی ساده، تحلیل بر چند پرسش اصلی متمرکز شده است:

- نوجوانان تجربه کانون‌یار را از نظر رشد مهارت‌های فردی و اجتماعی چگونه ارزیابی کرده‌اند؟
- کدام حوزه‌ها بیشترین اثر مثبت ادراک‌شده را نشان می‌دهند؟
- کدام حوزه‌ها نسبت به سایر حوزه‌ها نیازمند تقویت بیشتر هستند؟
- آیا الگوی پاسخ‌ها در میان دختران و پسران متفاوت است؟
- آیا گروه‌های سنی مختلف تجربه مشابهی از کانون‌یار گزارش کرده‌اند؟
- بر اساس یافته‌ها، چه پیشنهادهای اجرایی برای طراحی برنامه‌های آینده کانون‌یار قابل ارائه است؟

پرسشنامه و روش تحلیل

پرسشنامه برای شناخت احساس، تجربه، نگرش و برداشت نوجوانان از حضور در شورای کانون‌یار طراحی شده است. متن پرسشنامه نشان می‌دهد که هدف آن کمک به برنامه‌ریزی آینده کانون‌یاران و فهم بهتر اثر فعالیت‌های فرهنگی و مدرسه‌ای بر نوجوانان است.

روش امتیازدهی

برای تحلیل کمی، پاسخ‌ها بدین صورت امتیازدهی شدند: «خیلی کم» برابر ۱، «تا حدودی» برابر ۲ و «زیاد» برابر ۳. سپس برای هر سؤال میانگین امتیاز محاسبه شد و برای خوانایی بیشتر به شاخص اثرگذاری از ۰ تا ۱۰۰ تبدیل گردید:

$$\text{شاخص اثرگذاری} = ((\text{میانگین امتیاز} - ۱) \div ۲) \times ۱۰۰$$

در این شاخص، صفر نشانه اثرگذاری بسیار پایین، ۵۰ نشانه اثرگذاری متوسط و ۱۰۰ نشانه اثرگذاری بسیار بالا است. همچنین در هر سؤال، مجموع پاسخ‌های «تا حدودی» و «زیاد» به عنوان درصد پاسخ مثبت گزارش شده است.

محورهای تحلیلی

محور	سؤال‌ها	مفهوم تحلیلی
مهارت‌های ارتباطی و کار گروهی	سؤال‌های ۱، ۲ و ۳	گفت‌وگو، سازماندهی فعالیت گروهی و حل اختلاف
اعتمادبه‌نفس و خودکارآمدی	سؤال ۴	افزایش اعتمادبه‌نفس در مواجهه با چالش‌های جدید
هویت فرهنگی، ملی و اجتماعی	سؤال‌های ۵، ۶ و ۷	شناخت مفاخر، مسئولیت نسبت به کشور و تغییر نگاه به مناسبت‌ها
انگیزه‌بخشی و اثرات آموزشی	سؤال‌های ۸، ۹ و ۱۰	پویایی در محیط مدرسه و کمک به عملکرد تحصیلی

مشخصات پاسخ‌دهندگان

خروجی فایل پرسشنامه ۱۰۰۷ رکورد را نشان می‌دهد. ترکیب نمونه از نظر جنسیت نامتوازن است و تعداد دختران بسیار بیشتر از پسران است؛ بنابراین در تحلیل مقایسه‌ای جنسیتی باید با احتیاط نتیجه‌گیری کرد.

گروه	تعداد	درصد
کل رکوردهای پاسخ	۱۰۰۷	٪۱۰۰
دختر	۷۹۶	٪۷۹،۰
پسر	۲۰۹	٪۲۰،۸
جنسیت نامشخص	۲	٪۰،۲
گروه سنی ۱۱، ۱۲، ۱۳ ساله	۵۴۸	٪۵۴،۴
گروه سنی ۱۴، ۱۵، ۱۶ ساله	۳۹۴	٪۳۹،۱
گروه سنی ۱۷، ۱۸ ساله	۶۲	٪۶،۲
سن نامشخص	۳	٪۰،۳

- ترکیب گروه‌های سنی: گروه ۱۱ تا ۱۳ ساله بیشترین سهم را در نمونه دارد و گروه ۱۷ تا ۱۸ ساله کوچک‌تر است.

کنترل کیفیت داده‌ها

پیش از تفسیر نتایج، کیفیت داده‌ها بررسی شد تا مشخص شود درصدها و شاخص‌ها بر چه تعداد پاسخ معتبر استوارند.

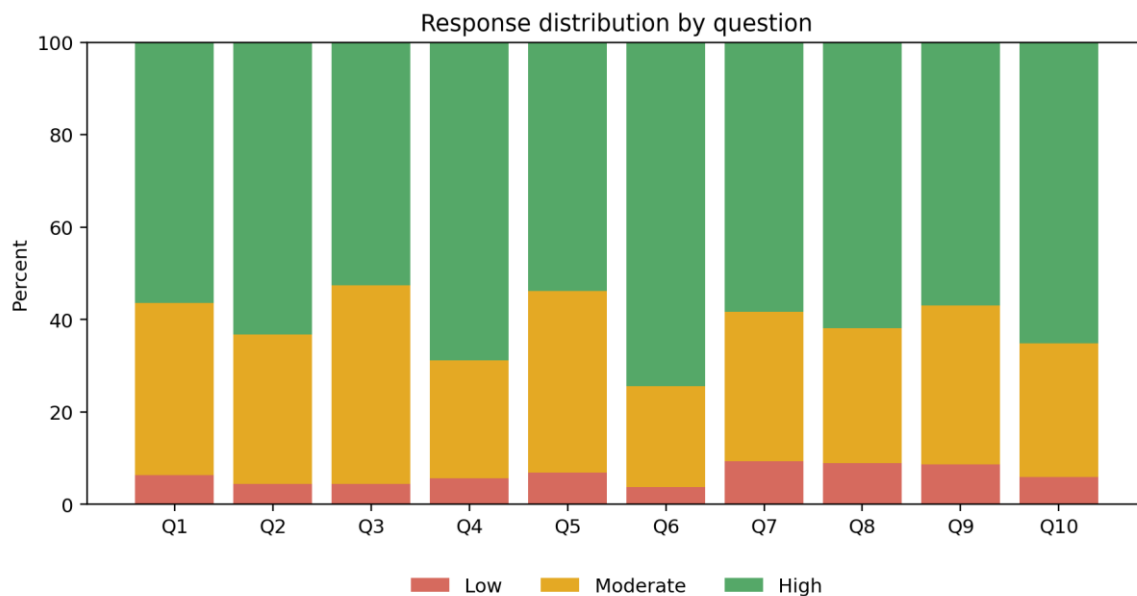
شاخص کیفیت داده	مقدار	توضیح
تعداد کل رکوردها	۱۰۰۷	ردیف‌های پاسخ پس از حذف ردیف عنوان و ردیف‌های خالی اولیه
رکوردهای دارای حداقل یک پاسخ معتبر	۱۰۰۴	سه رکورد بدون پاسخ به سؤال‌های اصلی دیده شد
رکوردهای کامل برای همه ۱۰ سؤال	۹۹۵	حدود ۹۸٫۸٪ از کل رکوردها
سلول‌های معتبر در ۱۰ سؤال	۱۰۰۲۵	از مجموع ۱۰۰۷ سلول پرسشی
سلول‌های خالی یا نامعتبر در سؤال‌ها	۴۵	حدود ۰٫۴٪ از سلول‌های پرسشی

باید در نظر داشت که به دلیل ماهیت خوداظهاری پرسشنامه، نتایج بیشتر بیانگر برداشت و تجربه گزارش‌شده نوجوانان است، نه اثبات تغییر عینی.

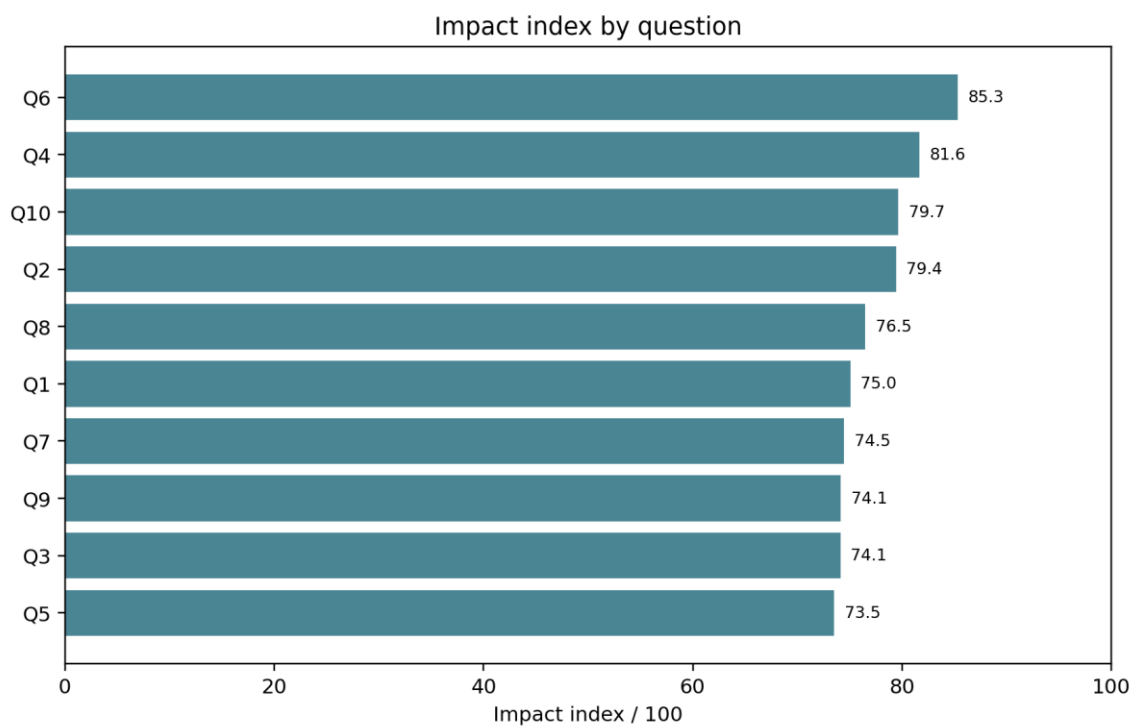
نتایج کلی سؤال‌ها

جدول زیر نتایج ۱۰ سؤال را بر اساس تعداد پاسخ معتبر، درصد گزینه‌ها، درصد پاسخ مثبت و شاخص اثرگذاری نشان می‌دهد. در همه سؤال‌ها، پاسخ مثبت بالاتر از ۹۰٪ است؛ اما تفاوت در سهم گزینه «زیاد» و شاخص اثرگذاری، شدت نسبی اثرات را روشن‌تر می‌کند.

شماره	موضوع	N معتبر	خیلی کم	تا حدودی	زیاد	پاسخ مثبت	شاخص
سؤال ۱	مهارت گفت‌وگو در جمع	۱۰۰۴	۶٫۴٪	۳۷٫۲٪	۵۶٫۵٪	۹۳٫۶٪	۷۵٫۰
سؤال ۲	سازماندهی و مدیریت فعالیت گروهی	۱۰۰۳	۴٫۴٪	۳۲٫۴٪	۶۳٫۲٪	۹۵٫۶٪	۷۹٫۴
سؤال ۳	حل اختلاف با گفت‌وگو	۱۰۰۴	۴٫۴٪	۴۳٫۰٪	۵۲٫۶٪	۹۵٫۶٪	۷۴٫۱
سؤال ۴	اعتمادبه‌نفس در چالش‌های جدید	۱۰۰۴	۵٫۶٪	۲۵٫۶٪	۶۸٫۸٪	۹۴٫۴٪	۸۱٫۶
سؤال ۵	آشنایی با مفاخر و تاریخ ایران	۱۰۰۱	۶٫۹٪	۳۹٫۳٪	۵۳٫۸٪	۹۳٫۱٪	۷۳٫۵
سؤال ۶	احساس مسئولیت نسبت به پیشرفت کشور	۱۰۰۱	۳٫۸٪	۲۱٫۸٪	۷۴٫۴٪	۹۶٫۲٪	۸۵٫۳
سؤال ۷	تغییر نگاه به مناسبت‌های مذهبی و ملی	۱۰۰۲	۹٫۴٪	۳۲٫۳٪	۵۸٫۳٪	۹۰٫۶٪	۷۴٫۵
سؤال ۸	افزایش انگیزه برای حضور در مدرسه	۱۰۰۲	۸٫۹٪	۲۹٫۲٪	۶۱٫۹٪	۹۱٫۱٪	۷۶٫۵
سؤال ۹	مدرسه دوست‌داشتنی و پویا	۱۰۰۱	۸٫۷٪	۳۴٫۴٪	۵۶٫۹٪	۹۱٫۳٪	۷۴٫۱
سؤال ۱۰	کمک مهارت‌ها به عملکرد تحصیلی	۱۰۰۳	۵٫۹٪	۲۸٫۹٪	۶۵٫۲٪	۹۴٫۱٪	۷۹٫۷



توزیع درصدی پاسخ‌ها در هر سؤال. نمودار نشان می‌دهد که گزینه «زیاد» در بیشتر سؤال‌ها غالب است، اما سهم «تا حدودی» در برخی حوزه‌ها همچنان قابل توجه است.



رتبه‌بندی سؤال‌ها بر اساس اثرگذاری. فاصله سؤال‌ها زیاد نیست، اما سؤال ۶ به‌وضوح بالاترین شاخص را دارد.

تحلیل سوالات پرسشنامه

سؤال ۱ – مهارت گفت‌وگو در جمع

با شاخص ۷۵ از ۱۰۰ و ۹۳٫۶٪ پاسخ مثبت، داده‌ها نشان می‌دهند نوجوانان تا حد زیادی رشد ادراک شده در گفت‌وگو، صحبت کردن و گوش دادن در جمع را تجربه کرده‌اند. با این حال سهم ۳۷٫۱٪ پاسخ «تا حدودی» نشان می‌دهد تقویت مهارت گفت‌وگوی فعال همچنان جای کار دارد.

سؤال ۲ – سازماندهی فعالیت گروهی

این سؤال با شاخص ۷۹٫۴ یکی از نتایج قوی‌تر است. انتخاب بالای گزینه «زیاد» نشان می‌دهد تجربه کانون‌یار برای بسیاری از نوجوانان با حس توانایی در مدیریت جشن، مسابقه یا فعالیت گروهی همراه بوده است.

سؤال ۳ – حل اختلاف با گفت‌وگو

با وجود ۹۵٫۶٪ پاسخ مثبت، شاخص ۷۴٫۱ در میان پایین‌ترین‌هاست. این یعنی نوجوانان اغلب اثر مثبت را گزارش کرده‌اند، اما سطح اطمینان آن‌ها در حل اختلاف از طریق گفت‌وگو نسبت به برخی مهارت‌های دیگر کمتر است.

سؤال ۴ – اعتماد به نفس در چالش‌های جدید

شاخص ۸۱٫۶ نشان‌دهنده یکی از قوی‌ترین پیامدهای کانون‌یاران است. به نظر می‌رسد داشتن نقش و مسئولیت واقعی در کانون، با افزایش حس خودکارآمدی نوجوانان همراه بوده است.

سؤال ۵ – آشنایی با مفاخر و تاریخ ایران

این سؤال با شاخص ۷۳٫۵ پایین‌ترین شاخص نسبی را دارد. نتیجه منفی نیست، اما نشان می‌دهد فعالیت‌های هویت‌ساز و تاریخی می‌توانند جذاب‌تر، تعاملی‌تر و روایت‌محورتر طراحی شوند.

سؤال ۶ – احساس مسئولیت نسبت به پیشرفت کشور

قوی‌ترین نتیجه گزارش است. شاخص ۸۵٫۳ و ۷۴٫۴٪ پاسخ «زیاد» نشان می‌دهد کانون‌یار بیشترین اثر ادراک شده را در ایجاد حس مسئولیت اجتماعی و ملی داشته است.

سؤال ۷ – نگاه به مناسبت‌های مذهبی و ملی

شاخص ۷۴٫۵ نشان‌دهنده اثر مثبت اما قابل تقویت است. احتمالاً لازم است مناسبت‌ها از قالب رسمی و مراسم‌محور به سمت تجربه‌های مشارکتی، معنادار و نوجوان‌پسند حرکت کنند.

سؤال ۸ – انگیزه حضور در مدرسه

شاخص ۷۶٫۵ و ۶۱٫۹٪ پاسخ «زیاد» نشان می‌دهد تجربه کانون‌یار تا حد زیادی با افزایش انگیزه مدرسه‌ای همراه بوده است؛ اما این اثر در گروه سنی ۱۴ تا ۱۶ سال پایین‌تر است.

سؤال ۹ – مدرسه دوست‌داشتنی و پویا

این سؤال با شاخص ۷۴٫۱ در میان حوزه‌های پایین‌تر قرار دارد. کانون‌یار توانسته تصویر مدرسه را بهتر کند، اما برای تبدیل مدرسه به محیطی واقعاً پویا نیاز به فعالیتهای گسترده‌تر و مداوم‌تر وجود دارد.

سؤال ۱۰ – کسب و ارتقاء مهارت‌ها در خدمت به عملکرد تحصیلی

شاخص ۷۹٫۷ نشان می‌دهد نوجوانان ارتباط معناداری میان مهارت‌هایی مانند نقد، خلاقیت و کار گروهی با عملکرد تحصیلی خود احساس کرده‌اند. این یافته می‌تواند برای پیوند دادن فعالیتهای فرهنگی با اهداف آموزشی استفاده شود.

تحلیل محورهای موضوعی

برای فهم عمیق‌تر، ۱۰ سؤال در چهار محور موضوعی تحلیل شدند. این روش کمک می‌کند نتایج از سطح تک‌سؤال فراتر برود و تصویر کلی‌تری از اثرات کانون‌یاران ارائه کند.

محور	N معتبر	شاخص اثرگذاری	تفسیر شدت
مهارت‌های ارتباطی و کار گروهی	۱۰۰۴	۷۶٫۲	مثبت/متوسط رو به بالا
اعتمادبه‌نفس و خودکارآمدی	۱۰۰۴	۸۱٫۶	بالا
هویت فرهنگی، ملی و اجتماعی	۱۰۰۳	۷۷٫۸	مثبت/متوسط رو به بالا
انگیزه بخشی و اثرات آموزشی	۱۰۰۴	۷۶٫۷	مثبت/متوسط رو به بالا

شاخص اثرگذاری در چهار محور اصلی. محور اعتمادبه‌نفس بالاترین مقدار را دارد، در حالی که سایر محورهای چندسؤالی نزدیک به هم هستند.

۱. مهارت‌های ارتباطی و کار گروهی

این محور شامل گفت‌وگو در جمع، سازماندهی فعالیت گروهی و حل اختلاف از طریق گفت‌وگو است. شاخص ۷۶٫۲ نشان می‌دهد کانون‌یاران در رشد مهارت‌های اجتماعی و گروهی نقش مثبتی داشته است. با این حال، پایین‌تر بودن سؤال حل اختلاف نسبت به سازماندهی فعالیت گروهی نشان می‌دهد مدیریت تعارض نیازمند آموزش و تمرین جداگانه است.

۲. اعتماد به نفس و خودکارآمدی

این محور با شاخص ۸۱،۶ قوی‌ترین محور تحلیلی است. نتیجه نشان می‌دهد وقتی نوجوان نقش واقعی و مسئولیت عملی دریافت می‌کند، خود را برای مواجهه با موقعیت‌های جدید توان‌تر احساس می‌کند. این یافته برای طراحی برنامه‌های آینده بسیار مهم است: تجربه‌های واقعی مسئولیت‌پذیری باید حفظ و تقویت شوند.

۳. هویت فرهنگی، ملی و اجتماعی

شاخص این محور ۷۷،۸ است. نکته مهم آن است که سؤال مربوط به احساس مسئولیت برای پیشرفت کشور بسیار قوی است، اما آشنایی با مفاخر و تاریخ ایران و تغییر نگاه به مناسبت‌ها پایین‌تر است. بنابراین نوجوانان پیام مسئولیت اجتماعی را خوب دریافت کرده‌اند، اما بخش‌های فرهنگی و مناسبتی نیاز به روایت، مشارکت و طراحی تجربه جذاب‌تر دارند.

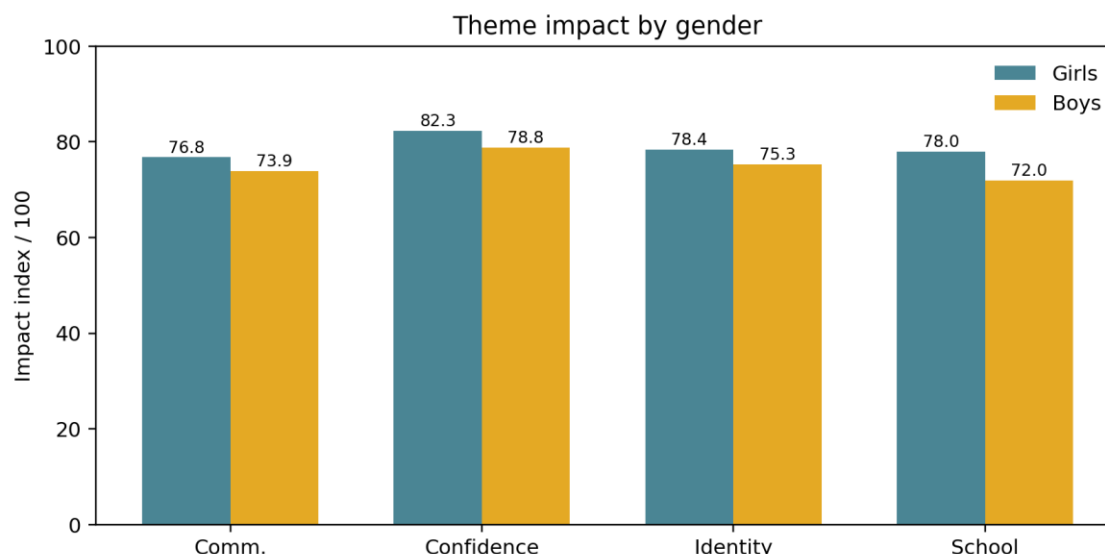
۴. انگیزه بخشی و اثرات آموزشی

این محور شاخص ۷۶،۷ دارد. نوجوانان گزارش کرده‌اند که کانون‌یاری تا حدی مدرسه را جذاب‌تر کرده و مهارت‌های کسب‌شده به عملکرد تحصیلی آن‌ها کمک کرده است. با این حال، تبدیل مدرسه به محیطی دوست‌داشتنی و پویا نسبت به سایر شاخص‌ها پایین‌تر است؛ یعنی اثر برنامه بر «فضای مدرسه» پیچیده‌تر و نیازمند حمایت ساختاری بیشتری است.

تحلیل مقایسه‌ای بر اساس جنسیت

در تحلیل جنسیتی، ۷۹۶ پاسخ‌دهنده دختر و ۲۰۹ پاسخ‌دهنده پسر ثبت شده‌اند. به دلیل نامتوازن بودن حجم دو گروه، نتایج جنسیتی باید به عنوان الگوی توصیفی و احتیاط‌آمیز خوانده شوند، نه نتیجه قطعی درباره تفاوت دختران و پسران.

گروه	تعداد سلول‌های معتبر	میانگین امتیاز	شاخص اثرگذاری کلی
دختر	۷۹۴۶	۲،۵۶	۷۸،۲
پسر	۲۰۷۹	۲،۴۸	۷۴،۲



مقایسه محورهای اصلی بر اساس جنسیت. در همه محورهای اصلی، شاخص دختران کمی بالاتر از پسران است، اما اندازه تفاوت‌ها عموماً کوچک است.

بیشترین فاصله جنسیتی در محور انگیزه بخشی در امور مدرسه دیده می‌شود: شاخص دختران ۷۸٫۰ و پسران ۷۲٫۰ است. در سطح سؤال‌ها، تفاوت در آشنایی با مفاخر و تاریخ ایران، انگیزه و پویایی در مدرسه و کمک مهارت‌ها به عملکرد تحصیلی بیشتر به چشم می‌آید. با این حال، آزمون‌های آماری نشان می‌دهند حتی در مواردی که p کمتر از ۰٫۰۵ است، اندازه اثر کوچک است؛ بنابراین بهتر است این یافته‌ها برای طراحی دقیق‌تر برنامه‌ها استفاده شوند، نه برای برچسب‌زدن جنسیتی.

شماره	موضوع	شاخص دختران	شاخص پسران	اختلاف
سؤال ۱	مهارت گفت‌وگو در جمع	۷۵٫۶	۷۲٫۸	۲٫۸
سؤال ۲	سازماندهی و مدیریت فعالیت گروهی	۸۰٫۱	۷۶٫۹	۳٫۱
سؤال ۳	حل اختلاف با گفت‌وگو	۷۴٫۷	۷۱٫۹	۲٫۸
سؤال ۴	اعتمادبه‌نفس در چالش‌های جدید	۸۲٫۳	۷۸٫۸	۳٫۵
سؤال ۵	آشنایی با مفاخر و تاریخ ایران	۷۴٫۶	۶۹٫۱	۵٫۵
سؤال ۶	احساس مسئولیت نسبت به پیشرفت کشور	۸۶٫۱	۸۲٫۵	۳٫۶
سؤال ۷	تغییر نگاه به مناسبت‌های مذهبی و ملی	۷۴٫۵	۷۴٫۳	۰٫۲
سؤال ۸	افزایش انگیزه برای حضور در مدرسه	۷۷٫۸	۷۱٫۴	۶٫۴
سؤال ۹	مدرسه دوست‌داشتنی و پویا	۷۵٫۴	۶۹٫۲	۶٫۲
سؤال ۱۰	کمک مهارت‌ها به عملکرد تحصیلی	۸۰٫۸	۷۵٫۲	۵٫۶

تحلیل مقایسه‌ای بر اساس گروه سنی

در مقایسه گروه‌های سنی، سه گروه اصلی ۱۱ تا ۱۳، ۱۴ تا ۱۶ و ۱۷ تا ۱۸ سال بررسی شدند. گروه ۱۷ تا ۱۸ سال فقط ۶۲ پاسخ‌دهنده دارد؛ بنابراین یافته‌های این گروه باید با احتیاط بیشتری تفسیر شود.

گروه سنی	تعداد سلول‌های معتبر	میانگین امتیاز	شاخص اثرگذاری کلی
۱۱، ۱۲، ۱۳ ساله	۵۴۶۷	۲،۵۷	۷۸،۳
۱۴، ۱۵، ۱۶ ساله	۳۹۲۸	۲،۵۲	۷۵،۹
۱۷، ۱۸ ساله	۶۲۰	۲،۵۷	۷۸،۵

الگوی کلی نشان می‌دهد شاخص کلی سه گروه نزدیک به هم است، اما در محور انگیزه مدرسه‌ای تفاوت مهم‌تری دیده می‌شود. گروه ۱۴ تا ۱۶ سال در سؤال ۸، یعنی افزایش انگیزه برای حضور در مدرسه، و سؤال ۹، یعنی تبدیل مدرسه به محیط دوست‌داشتنی و پویا، امتیاز پایین‌تری دارد. این یافته می‌تواند نشانه آن باشد که این نوجوانان، که معمولاً در مرحله حساس‌تری از هویت‌یابی و فشار تحصیلی قرار دارند، به برنامه‌های جذاب‌تر، چالشی‌تر و دارای اختیار واقعی بیشتر نیاز دارند.

گروه سنی	محور	شاخص اثرگذاری
۱۱، ۱۲، ۱۳ ساله	مهارت‌های ارتباطی و کار گروهی	۷۶،۱
۱۱، ۱۲، ۱۳ ساله	اعتمادبه‌نفس و خودکارآمدی	۸۲،۰
۱۱، ۱۲، ۱۳ ساله	هویت فرهنگی، ملی و اجتماعی	۷۸،۴
۱۱، ۱۲، ۱۳ ساله	انگیزه مدرسه‌ای و اثرات آموزشی	۷۹،۰
۱۴، ۱۵، ۱۶ ساله	مهارت‌های ارتباطی و کار گروهی	۷۶،۱
۱۴، ۱۵، ۱۶ ساله	اعتمادبه‌نفس و خودکارآمدی	۸۰،۹
۱۴، ۱۵، ۱۶ ساله	هویت فرهنگی، ملی و اجتماعی	۷۶،۷
۱۴، ۱۵، ۱۶ ساله	انگیزه مدرسه‌ای و اثرات آموزشی	۷۳،۴
۱۷، ۱۸ ساله	مهارت‌های ارتباطی و کار گروهی	۷۷،۴
۱۷، ۱۸ ساله	اعتمادبه‌نفس و خودکارآمدی	۸۳،۱
۱۷، ۱۸ ساله	هویت فرهنگی، ملی و اجتماعی	۷۹،۰
۱۷، ۱۸ ساله	انگیزه مدرسه‌ای و اثرات آموزشی	۷۷،۷

اعتبار محورهای تحلیلی و آزمون‌های آماری

لازم است تفاوت میان «مشاهده توصیفی» و «معناداری آماری» روشن شود. در این تحلیل، برای بررسی تفاوت توزیع پاسخ‌ها میان گروه‌ها از آزمون کای‌دو استفاده شد. با توجه به ماهیت ترتیبی گزینه‌ها، آزمون‌های ناپارامتری نیز قابل استفاده‌اند؛ اما تفسیر اصلی همچنان بر اندازه اثر و معناپذیری عملی نتایج استوار است.

آزمون جنسیت	p-value	Cramer's V	تفسیر
سؤال ۱	۰,۴۹۹	۰,۰۳۷	تفاوت آماری قابل اتکا مشاهده نشد
سؤال ۲	۰,۰۸۲	۰,۰۷۱	تفاوت آماری قابل اتکا مشاهده نشد
سؤال ۳	۰,۱۷۱	۰,۰۵۹	تفاوت آماری قابل اتکا مشاهده نشد
سؤال ۴	۰,۲۹۴	۰,۰۴۹	تفاوت آماری قابل اتکا مشاهده نشد
سؤال ۵	۰,۰۲۱	۰,۰۸۸	قابل توجه آماری با اندازه اثر کوچک
سؤال ۶	۰,۲۱۵	۰,۰۵۵	تفاوت آماری قابل اتکا مشاهده نشد
سؤال ۷	۰,۰۵۳	۰,۰۷۷	تفاوت آماری قابل اتکا مشاهده نشد
سؤال ۸	۰,۰۲۷	۰,۰۸۵	قابل توجه آماری با اندازه اثر کوچک
سؤال ۹	۰,۰۰۹	۰,۰۹۶	قابل توجه آماری با اندازه اثر کوچک
سؤال ۱۰	۰,۰۳۹	۰,۰۸۰	قابل توجه آماری با اندازه اثر کوچک

آزمون گروه سنی	p-value	Cramer's V	تفسیر
سؤال ۱	۰,۹۰۹	۰,۰۲۲	تفاوت آماری قابل اتکا مشاهده نشد
سؤال ۲	۰,۴۸۹	۰,۰۴۱	تفاوت آماری قابل اتکا مشاهده نشد
سؤال ۳	۰,۴۰۷	۰,۰۴۵	تفاوت آماری قابل اتکا مشاهده نشد
سؤال ۴	۰,۹۷۲	۰,۰۱۶	تفاوت آماری قابل اتکا مشاهده نشد
سؤال ۵	۰,۶۷۰	۰,۰۳۴	تفاوت آماری قابل اتکا مشاهده نشد
سؤال ۶	۰,۲۶۱	۰,۰۵۱	تفاوت آماری قابل اتکا مشاهده نشد
سؤال ۷	۰,۶۷۳	۰,۰۳۴	تفاوت آماری قابل اتکا مشاهده نشد
سؤال ۸	۰,۰۰۳	۰,۰۹۰	قابل توجه آماری با اندازه اثر کوچک
سؤال ۹	۰,۰۰۰	۰,۱۰۹	قابل توجه آماری با اندازه اثر کوچک
سؤال ۱۰	۰,۳۲۱	۰,۰۴۸	تفاوت آماری قابل اتکا مشاهده نشد

تفسیر آماری: در چند سؤال، p-value کمتر از ۰,۰۰۵ است؛ اما مقدار Cramer's V در همه موارد کوچک است. بنابراین تفاوت‌ها از نظر عملی محدودند و بهتر است به عنوان نشانه‌ای برای طراحی دقیق‌تر برنامه‌ها دیده شوند، نه به عنوان تفاوت عمیق میان گروه‌ها.

پایایی محورهای موضوعی

محور	تعداد سؤال	N	Cronbach's Alpha	تفسیر
مهارت‌های ارتباطی و کار گروهی	۳	۱۰۰۳	۰,۵۷	پایین/متوسط؛ نیازمند احتیاط
اعتمادبه‌نفس و خودکارآمدی	۱	۱۰۰۴	قابل محاسبه نیست	این محور فقط یک سؤال دارد یا واریانس کافی ندارد
هویت فرهنگی، ملی و اجتماعی	۳	۹۹۸	۰,۶۵	متوسط؛ قابل استفاده با احتیاط
انگیزه مدرسه‌ای و اثرات آموزشی	۳	۱۰۰۰	۰,۷۳	قابل قبول برای تحلیل اکتشافی

از آنجا که هر محور فقط از تعداد محدودی سؤال تشکیل شده است، آلفای کرونباخ باید صرفاً به عنوان یک بررسی اکتشافی خوانده شود. برای سنجش دقیق‌تر، پرسشنامه‌های آینده می‌توانند برای هر محور چند سؤال مکمل داشته باشند.

قوی‌ترین حوزه‌ها و حوزه‌های نیازمند تقویت

رتبه	حوزه	شاخص	درصد زیاد	تفسیر
سؤال ۶	احساس مسئولیت نسبت به پیشرفت کشور	۸۵,۳	٪۷۴,۴	نقطه قوت اصلی
سؤال ۴	اعتمادبه‌نفس در چالش‌های جدید	۸۱,۶	٪۶۸,۸	نقطه قوت اصلی
سؤال ۱۰	کمک مهارت‌ها به عملکرد تحصیلی	۷۹,۷	٪۶۵,۲	نقطه قوت اصلی
سؤال ۲	سازماندهی و مدیریت فعالیت گروهی	۷۹,۴	٪۶۳,۲	نقطه قوت اصلی

رتبه	حوزه	شاخص	درصد زیاد	تفسیر
سؤال ۵	آشنایی با مفاخر و تاریخ ایران	۷۳,۵	٪۵۳,۸	ظرفیت تقویت
سؤال ۳	حل اختلاف با گفت‌وگو	۷۴,۱	٪۵۲,۶	ظرفیت تقویت
سؤال ۹	مدرسه دوست‌داشتنی و پویا	۷۴,۱	٪۵۶,۹	ظرفیت تقویت
سؤال ۷	تغییر نگاه به مناسبت‌های مذهبی و ملی	۷۴,۵	٪۵۸,۳	ظرفیت تقویت

باید تأکید کرد که «پایین‌تر بودن» برخی حوزه‌ها به معنی نتیجه منفی نیست. همه این حوزه‌ها بیش از ۹۰٪ پاسخ مثبت دارند؛ اما نسبت به سایر سؤال‌ها شدت اثر ادراک‌شده کمتری نشان می‌دهند و از این نظر برای بهبود برنامه‌ریزی آینده اهمیت دارند.

پیشنهادهای اجرایی و ماتریس اقدام

پیشنهادهای بر اساس سه اصل تدوین شده‌اند: تقویت نقاط قوت، تمرکز بر حوزه‌های با ظرفیت بهبود، و تبدیل یافته‌های داده‌ای به اقدام عملی قابل سنجش.

اقدامات سریع و کم‌هزینه

- افزودن تمرین‌های کوتاه «گفت‌وگو و شنیدن فعال» به جلسات کانون‌یار؛ مثل گفت‌وگوی دو نفره، بازگویی حرف طرف مقابل و جمع‌بندی گروهی.
- استفاده از فعالیت‌های کوچک اما واقعی برای مدیریت توسط نوجوانان، مانند طراحی یک مسابقه کلاسی یا اجرای یک برنامه کوتاه مناسبی.
- قرار دادن بخش «بازتاب تجربه» بعد از هر فعالیت؛ نوجوانان بنویسند چه یاد گرفتند، چه چالشی داشتند و چه تصمیمی برای دفعه بعد می‌گیرند.

اقدامات میان‌مدت

- طراحی کارگاه‌های حل اختلاف با سناریوهای واقعی مدرسه‌ای و تمرین نقش‌آفرینی.
- بازطراحی برنامه‌های مربوط به مفاخر، تاریخ ایران و مناسبت‌ها با روش روایت‌محور، بازی‌محور و پروژه‌محور، نه فقط سخنرانی یا مراسم رسمی.
- طراحی مسیرهای متفاوت برای گروه‌های سنی؛ مخصوصاً گروه ۱۴ تا ۱۶ سال که در انگیزه مدرسه‌ای پایین‌تر دیده شده است.

اقدامات راهبردی و بلندمدت

- تعریف شاخص‌های سنجش قبل و بعد از عضویت در کانون‌یاران برای اندازه‌گیری دقیق‌تر تغییرات.
- طراحی پروژه‌های اجتماعی کوچک که نوجوانان اثر واقعی فعالیت خود را در مدرسه، محله یا شهر ببینند.
- ایجاد داشبورد دوره‌ای برای پایش تغییرات در مهارت‌ها، انگیزه مدرسه‌ای، هویت فرهنگی و مسئولیت اجتماعی.

حوزه نیازمند توجه	یافته مرتبط	پیشنهاد عملی	اولویت	زمان اجرا	مسئول پیشنهادی	شاخص ارزیابی موفقیت
حل اختلاف با گفت‌وگو	شاخص ۷۴،۱؛ پاسخ مثبت بالا اما شدت اثر کمتر از برخی حوزه‌ها	کارگاه سناریومحور حل تعارض و شنیدن فعال	زیاد	۱ تا ۲ ماه	مربیان کانون / تسهیل‌گر	افزایش سهم پاسخ «زیاد» در سؤال ۳
آشنایی با مفاخر و تاریخ ایران	پایین‌ترین شاخص نسبی: ۷۳،۵	برنامه‌های روایت‌محور، بازی‌محور و پروژه‌های کوچک درباره مفاخر	زیاد	۲ تا ۳ ماه	تیم محتوایی / مربیان فرهنگی	افزایش شاخص سؤال ۵ و مشارکت داوطلبانه نوجوانان
پویایی محیط مدرسه	شاخص ۷۴،۱؛ نیازمند اثرگذاری ساختاری‌تر	اجرای پروژه‌های مدرسه‌محور با مالکیت نوجوانان	زیاد	۳ تا ۶ ماه	مدیر مدرسه / مربی کانون	بهبود سؤال ۹ و تعداد فعالیت‌های اجراشده
انگیزه گروه ۱۴ تا ۱۶ سال	افت نسبی در سؤال‌های ۸ و ۹	طراحی مأموریت‌های چالشی، انتخاب‌محور و مناسب سن نوجوانان میانی	متوسط تا زیاد	۲ تا ۴ ماه	تیم برنامه‌ریزی کانون‌یاران	افزایش شاخص گروه سنی ۱۴ تا ۱۶ در محور مدرسه‌ای
تقویت خودکارآمدی	شاخص قوی ۸۱،۶	حفظ نقش‌های واقعی مسئولیت‌پذیری و افزایش فرصت تصمیم‌گیری	متوسط	مداوم	مربیان / شورای کانون‌یاران	حفظ یا رشد شاخص سؤال ۴

محدودیت‌ها و جمع‌بندی نهایی

محدودیت‌های تحلیلی

- پرسشنامه بر پایه خوداظهاری است؛ بنابراین نتایج بیانگر برداشت و تجربه نوجوانان است، نه سنجش عینی تغییر رفتار.
- پیش‌آزمون و پس‌آزمون وجود ندارد؛ پس نمی‌توان با قطعیت گفت تغییرات فقط به دلیل کانون‌یار بودن رخ داده‌اند.
- گروه کنترل وجود ندارد؛ بنابراین مقایسه با نوجوانانی که عضو کانون‌یار نبوده‌اند ممکن نیست.
- ترکیب جنسیتی نمونه نامتوازن است و تعداد دختران بسیار بیشتر از پسران است.
- گروه سنی ۱۷ تا ۱۸ سال نمونه کوچک‌تری دارد و نتایج آن باید با احتیاط خوانده شود.
- برخی پاسخ‌ها بسیار سریع ثبت شده‌اند؛ این موضوع لزوماً به معنای نامعتبر بودن نیست، اما نیازمند احتیاط است.
- امکان سوگیری پاسخ مثبت یا تمایل به پاسخ مطلوب اجتماعی وجود دارد.

جمع‌بندی نهایی

بر اساس پاسخ‌های نوجوانان، به نظر می‌رسد تجربه کانون‌یاری با افزایش ادراک‌شده مهارت‌های فردی و اجتماعی، اعتمادبه‌نفس، حس مسئولیت اجتماعی و انگیزه‌های مدرسه‌ای همراه بوده است. قوی‌ترین پیامد در سطح داده‌ها، احساس مسئولیت نسبت به کمک به پیشرفت کشور است و پس از آن اعتمادبه‌نفس و ارتباط مهارت‌های کانون با عملکرد تحصیلی قرار دارند.

در عین حال، گزارش نشان می‌دهد برخی حوزه‌ها ظرفیت تقویت بیشتری دارند: حل اختلاف از طریق گفت‌وگو، آشنایی با مفاخر و تاریخ ایران، معنادار کردن مناسبت‌های ملی و مذهبی، و تبدیل مدرسه به محیطی دوست‌داشتنی و پویا. بنابراین کانون‌یاری را می‌توان نه صرفاً یک فعالیت فوق‌برنامه، بلکه بستری برای رشد اجتماعی، فرهنگی، شخصی و مدرسه‌ای نوجوانان دانست؛ مشروط بر آنکه برنامه‌ها هدفمند، مشارکتی، متناسب با سن و قابل سنجش طراحی شوند.

پیوست‌ها

پیوست ۱. فهرست سؤال‌های پرسشنامه

شماره	متن سؤال
سؤال ۱	تا چه حد احساس می‌کنید نسبت به قبل از عضویت در «شورای کانون‌یار»، مهارت گفتگو (صحبت کردن و گوش دادن) در جمع را پیدا کرده‌اید؟
سؤال ۲	چقدر توانایی سازماندهی و مدیریت فعالیت گروهی (مثل برگزاری جشن یا مسابقه) را در خود می‌بینید؟
سؤال ۳	در صورت بروز اختلاف نظر در گروه، چقدر می‌توانید با گفتگو موضوع را حل کنید؟
سؤال ۴	داشتن نقش کانون‌یار در کانون، چقدر اعتمادبه‌نفس شما را در مواجهه با چالش‌های جدید افزایش داده است؟
سؤال ۵	حضور در برنامه‌های کانون‌یاران، چقدر شما را با مفاخر و تاریخ ایران آشنا کرده است؟
سؤال ۶	چقدر نسبت به انجام فعالیت‌هایی که به پیشرفت کشورتان کمک می‌کند، احساس مسئولیت می‌کنید؟
سؤال ۷	تا چه حد نگاه شما به مناسبت‌های مذهبی و ملی، پس از حضور در طرح‌های کانون، تغییر کرده است؟
سؤال ۸	از زمانی که کانون‌یار شده‌اید، چه میزان انگیزه شما برای حضور در مدرسه بیشتر شده است؟
سؤال ۹	فعالیت‌های کانون چقدر باعث شده که محیط مدرسه برای شما به محیطی «دوست‌داشتنی و پویا» تبدیل شود؟
سؤال ۱۰	تا چه حد مهارت‌هایی که در کانون کسب کرده‌اید (مثل نقد یا خلاقیت و کار گروهی)، به عملکرد تحصیلی شما کمک کرده است؟

پیوست ۲. روش امتیازدهی و فرمول شاخص

گزینه پاسخ	امتیاز
خیلی کم	۱
تا حدودی	۲
زیاد	۳

فرمول شاخص اثرگذاری: $((\text{میانگین امتیاز} - ۱) \div ۲) \times ۱۰۰$. این شاخص برای مقایسه ساده‌تر سؤال‌ها و محورهای مختلف استفاده شده است.

پیوست ۳. جدول رتبه‌بندی کامل سؤال‌ها

رتبه	شماره	موضوع	شاخص	درصد زیاد	پاسخ مثبت
۱	سؤال ۶	مسئولیت پیشرفت کشور	۸۵,۳	٪۷۴,۴	٪۹۶,۲
۲	سؤال ۴	اعتماد به نفس	۸۱,۶	٪۶۸,۸	٪۹۴,۴
۳	سؤال ۱۰	کمک به تحصیل	۷۹,۷	٪۶۵,۲	٪۹۴,۱
۴	سؤال ۲	مدیریت فعالیت گروهی	۷۹,۴	٪۶۳,۲	٪۹۵,۶
۵	سؤال ۸	انگیزه مدرسه	۷۶,۵	٪۶۱,۹	٪۹۱,۱
۶	سؤال ۱	گفت‌وگو در جمع	۷۵,۰	٪۵۶,۵	٪۹۳,۶
۷	سؤال ۷	نگاه به مناسبت‌ها	۷۴,۵	٪۵۸,۳	٪۹۰,۶
۸	سؤال ۹	پویایی مدرسه	۷۴,۱	٪۵۶,۹	٪۹۱,۳
۹	سؤال ۳	حل اختلاف	۷۴,۱	٪۵۲,۶	٪۹۵,۶
۱۰	سؤال ۵	مفاخر و تاریخ ایران	۷۳,۵	٪۵۳,۸	٪۹۳,۱

بخش دوم: مربیان و کارشناسان

این گزارش با هدف تحلیل نتایج پرسشنامه تخصصی ارزیابی طرح «کانون یاران» تهیه شده است. پرسشنامه با هدف دریافت بازخورد از مربیان و کارشناسان کانون درباره اثرات فعالیت نوجوانان در شورای کانون یار طراحی شده است. داده‌های مورد بررسی شامل پاسخ‌های ثبت‌شده در یک پرسشنامه ساختاریافته شامل ۹ سؤال بسته و ۵ سؤال باز است. بر اساس داده‌های موجود در فایل پاسخ‌ها، بخش عمده پاسخ‌دهندگان را مربیان تشکیل می‌دهند و تعداد کمتری از پاسخ‌ها مربوط به کارشناسان است.

تحلیل پاسخ‌ها نشان می‌دهد که از نگاه پاسخ‌دهندگان، طرح کانون یاران در برخی حوزه‌ها مانند تقویت اعتماد به نفس نوجوانان، بهبود مهارت‌های ارتباطی، و ایجاد حس تعلق به مرکز و مدرسه اثر مثبت قابل توجهی داشته است. در مقابل، حوزه‌هایی مانند جذب اعضای جدید، میزان تعامل مدارس با کانون، و برخی موانع ساختاری مانند تداخل برنامه‌های درسی با فعالیت‌های کانون یاران از جمله موضوعاتی هستند که نیازمند توجه و تقویت بیشتر در برنامه‌ریزی آینده هستند.

پاسخ‌های تشریحی نیز نشان می‌دهد که مربیان و کارشناسان بر چند نکته کلیدی تأکید دارند:

- ضرورت افزایش فعالیت‌های حضوری و مشارکتی
- کاهش بار اجرایی و گزارش‌دهی
- تقویت آموزش مربیان
- واگذاری مسئولیت واقعی به نوجوانان

در مجموع، یافته‌ها نشان می‌دهد که از نگاه پاسخ‌دهندگان، طرح کانون یاران ظرفیت قابل توجهی برای تقویت مشارکت اجتماعی نوجوانان، رشد مهارت‌های فردی و شکل‌گیری حس مسئولیت اجتماعی دارد؛ اما برای تحقق کامل اهداف تربیتی نیازمند اصلاحات اجرایی و تقویت برخی زیرساخت‌هاست.

پرسش‌های اصلی تحلیل

این گزارش تلاش می‌کند به چند پرسش کلیدی پاسخ دهد:

- تجربه کانون یاران از نگاه مربیان و کارشناسان چه تأثیری بر مهارت‌های فردی و اجتماعی نوجوانان داشته است؟
- کدام حوزه‌های اثرگذاری طرح قوی‌تر بوده‌اند؟
- کدام حوزه‌ها نیازمند توجه و تقویت بیشتر هستند؟
- مهم‌ترین موانع اجرایی طرح در سطح مراکز و مدارس چیست؟
- چه پیشنهادهایی برای ارتقای اثربخشی طرح در سال‌های آینده مطرح شده است؟

پرسشنامه و هدف آن

پرسشنامه تخصصی ارزیابی طرح «کانون یاران» با هدف جمع‌آوری بازخورد از مربیان و کارشناسان درباره تجربه اجرای این طرح در مراکز فرهنگی و مدارس طراحی شده است.

هدف اصلی این پرسشنامه عبارت است از:

- ارزیابی اثرات تربیتی و مهارتی فعالیت در شورای کانون یار
- شناسایی نقاط قوت اجرای طرح
- شناسایی چالش‌ها و موانع اجرایی
- دریافت پیشنهادهایی برای بهبود و بازطراحی طرح در آینده

پاسخ‌های این پرسشنامه می‌تواند به عنوان یکی از منابع اطلاعاتی برای تصمیم‌گیری‌های مدیریتی، برنامه‌ریزی آموزشی و اصلاح ساختار اجرایی طرح کانون یاران مورد استفاده قرار گیرد.

روش تحلیل داده‌ها

پرسشنامه شامل دو نوع سؤال است:

۹ سؤال بسته

۵ سؤال باز تشریحی

در سؤالات بسته، پاسخ‌دهندگان میزان اثرگذاری یا وضعیت هر موضوع را با استفاده از گزینه‌های طیفی بیان کرده‌اند.

برای تحلیل داده‌ها از یک مدل امتیازدهی استفاده شده است:

خیلی کم = ۱

تا حدودی / متوسط = ۲

زیاد = ۳

برای مقایسه بهتر نتایج، میانگین امتیاز هر سؤال به شاخص اثرگذاری از ۰ تا ۱۰۰ تبدیل می‌شود.

در این شاخص:

صفر - نشان‌دهنده اثرگذاری بسیار پایین

۵۰ - نشان‌دهنده اثرگذاری متوسط

۱۰۰ - نشان‌دهنده اثرگذاری بالا

علاوه بر این شاخص، درصد پاسخ‌های مثبت نیز محاسبه می‌شود. در این تحلیل، پاسخ‌های «تا حدودی» و «زیاد» به عنوان پاسخ مثبت در نظر گرفته شده‌اند.

در تحلیل سؤالات باز نیز از روش تحلیل مضمون استفاده شده است؛ به این معنا که پاسخ‌ها بررسی شده و مضامین پرتکرار شناسایی و دسته‌بندی شده‌اند.

پاسخ‌دهندگان

بر اساس داده‌های موجود، پاسخ‌دهندگان این پرسشنامه از دو گروه اصلی تشکیل شده‌اند:

مربیان مراکز کانون و کارشناسان

در نمونه داده‌های بررسی شده، اکثریت پاسخ‌ها مربوط به مربیان است و تعداد پاسخ‌های مربوط به کارشناسان کمتر است. این موضوع می‌تواند در تفسیر نتایج تأثیرگذار باشد، زیرا دیدگاه مربیان ممکن است بیشتر بازتاب تجربه‌های عملی در سطح مرکز باشد.

وجود این عدم توازن به عنوان یک نکته روش‌شناختی در تحلیل نتایج مورد توجه قرار گرفته است.

تحلیل کلی نتایج پرسش‌ها

در این بخش نتایج سؤالات بسته به صورت خلاصه ارائه شده است.

سوال ۱) تقویت حس تعلق اعضا به مرکز یا مدرسه: اغلب پاسخ‌ها نشان می‌دهد که طرح در ایجاد حس تعلق نقش مثبتی داشته است.

سوال ۲) رشد تفکر انتقادی و قدرت تصمیم‌گیری: پاسخ‌ها نشان‌دهنده اثر مثبت متوسط تا بالا در این حوزه است.

سوال ۳) جذب اعضای جدید: نسبت پاسخ‌های مثبت کمتر از سایر حوزه‌ها بوده و نشان می‌دهد ظرفیت توسعه وجود دارد.

سوال ۴) افزایش اعتماد به نفس و مهارت ارتباطی: یکی از قوی‌ترین حوزه‌های اثرگذاری گزارش شده است.

سوال ۵) نقاط قوت طرح: پاسخ‌ها به مشارکت نوجوانان و فعالیت‌های گروهی اشاره دارند.

سوال ۶) تعامل مدیران مدارس با مربیان: پاسخ‌ها نشان می‌دهد تعامل در برخی مناطق محدود بوده است.

سوال ۷) ابزارهای انگیزشی طرح: فعالیت‌های گروهی و واگذاری مسئولیت بیشترین اثر انگیزشی را داشته‌اند.

سوال ۸) موانع ساختاری: تداخل برنامه‌های درسی و کمبود زمان مربیان از مهم‌ترین چالش‌ها بوده‌اند.

سوال ۹) آسیب‌های رفتاری احتمالی: برخی پاسخ‌ها به خطر ایجاد احساس برتری یا کاهش انگیزه در بلندمدت اشاره کرده‌اند.

تحلیل موضوعی نتایج

برای فهم بهتر داده‌ها، پرسش‌ها در چند محور اصلی تحلیل شده‌اند.

محور مهارت‌های فردی نوجوانان

این محور شامل موارد زیر است:

- اعتماد به نفس
- مهارت‌های ارتباطی
- قدرت تصمیم‌گیری
- تفکر انتقادی

نتایج نشان می‌دهد پاسخ‌دهندگان عموماً معتقدند فعالیت در شورای کانون‌یاری می‌تواند به تقویت مهارت‌های فردی و اجتماعی نوجوانان کمک کند. مشارکت در فعالیت‌های گروهی، تجربه مسئولیت و حضور در فرآیند تصمیم‌گیری از جمله عواملی است که می‌تواند این اثر را توضیح دهد.

محور انگیزه و مشارکت اجتماعی

پاسخ‌ها نشان می‌دهد نوجوانان زمانی بیشترین انگیزه را دارند که:

- مسئولیت واقعی دریافت کنند
- در فعالیت‌های گروهی مشارکت داشته باشند
- نقش فعال در برنامه‌ها ایفا کنند

این یافته با ادبیات پژوهشی حوزه مشارکت نوجوانان نیز همخوانی دارد.

محور چالش‌های اجرایی

مهم‌ترین چالش‌های گزارش شده عبارت‌اند از:

- تداخل برنامه‌های مدرسه با فعالیت‌های کانون
- کمبود زمان مربیان
- محدودیت منابع و امکانات
- تعامل محدود برخی مدارس با کانون

تحلیل مقایسه‌ای مربیان و کارشناسان

در داده‌های موجود، تفاوت‌هایی در نوع نگاه دو گروه دیده می‌شود.

مربیان بیشتر بر چالش‌های اجرایی روزمره تأکید کرده‌اند، مانند:

- زمان محدود
- تراکم برنامه‌ها

- دشواری هماهنگی با مدارس

در مقابل، کارشناسان بیشتر به ابعاد ساختاری و آموزشی طرح توجه داشته‌اند، مانند:

- تقویت رویکرد پژوهشگری در نوجوانان
- طراحی هسته‌های پژوهشی در مدارس
- توسعه آموزش‌های تخصصی

با این حال، به دلیل تعداد کمتر پاسخ‌های کارشناسان، باید در تفسیر این تفاوت‌ها احتیاط کرد.

قوی‌ترین و ضعیف‌ترین حوزه‌ها

بر اساس تحلیل کلی پاسخ‌ها، می‌توان چند حوزه را به‌عنوان نقاط قوت نسبی شناسایی کرد.

قوی‌ترین حوزه‌ها:

- تقویت اعتمادبه‌نفس نوجوانان
- بهبود مهارت‌های ارتباطی
- افزایش مشارکت در فعالیت‌های گروهی
- ایجاد حس تعلق به مرکز

حوزه‌هایی که نیازمند تقویت هستند:

- جذب اعضای جدید
- تعامل مدارس با برنامه کانون‌یاران
- کاهش موانع اجرایی
- افزایش پایداری انگیزه نوجوانان در طول زمان

ضعیف‌تر بودن برخی حوزه‌ها لزوماً به معنای عملکرد منفی نیست؛ بلکه نشان می‌دهد در مقایسه با سایر حوزه‌ها ظرفیت بیشتری برای بهبود وجود دارد.

تحلیل کیفیت داده‌ها و محدودیت‌ها

در تفسیر نتایج این مطالعه باید به چند محدودیت توجه کرد.

اول اینکه این پرسشنامه ادراک و تجربه پاسخ‌دهندگان را اندازه‌گیری می‌کند و نه تغییرات عینی قابل اندازه‌گیری در رفتار یا مهارت‌های نوجوانان را.

دوم اینکه این مطالعه فاقد طراحی پیش‌آزمون و پس‌آزمون است؛ بنابراین نمی‌توان با قطعیت گفت که تغییرات مشاهده‌شده فقط ناشی از طرح کانون‌یاران بوده است.

سوم اینکه در برخی پاسخ‌ها موارد زیر مشاهده شد:

- پاسخ‌های خالی
 - پاسخ‌های بسیار کوتاه یا مبهم
 - پاسخ‌های متنی خارج از گزینه‌های استاندارد
 - برخی زمان‌های پاسخ‌دهی بسیار کوتاه
- این موارد می‌تواند بر کیفیت داده‌ها تأثیر بگذارد.

پیشنهادهای اجرایی برای آینده طرح

بر اساس یافته‌های این مطالعه، چند پیشنهاد عملی قابل طرح است.

- ۱- تقویت آموزش مربیان
برگزاری کارگاه‌هایی در حوزه‌هایی مانند:
 - مهارت‌های ارتباطی
 - هدایت گروه نوجوانان
 - روش‌های پژوهشگری نوجوانان
 - سواد رسانه
- ۲- افزایش فعالیت‌های حضوری و مشارکتی
فعالیت‌های گروهی و پروژه‌های عملی می‌تواند انگیزه نوجوانان را افزایش دهد.
- ۳- کاهش بار اداری و گزارش‌دهی
برخی مربیان به حجم بالای فعالیت‌ها و گزارش‌ها اشاره کرده‌اند.
- ۴- تقویت ارتباط با مدارس
همکاری نزدیک‌تر با مدیران مدارس می‌تواند اجرای طرح را تسهیل کند.
- ۵- واگذاری مسئولیت واقعی به نوجوانان
افزایش نقش تصمیم‌گیری نوجوانان می‌تواند حس تعلق و انگیزه آن‌ها را تقویت کند.

جمع‌بندی نهایی

یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد که از نگاه مربیان و کارشناسان، تجربه حضور در شورای کانون یاران با تقویت برخی مهارت‌های فردی و اجتماعی نوجوانان همراه بوده است. به نظر می‌رسد این تجربه می‌تواند در شکل‌گیری حس مسئولیت اجتماعی، افزایش اعتمادبه‌نفس و توسعه مهارت‌های ارتباطی نوجوانان نقش داشته باشد. در عین حال، اجرای موفق این طرح نیازمند توجه بیشتر به برخی چالش‌های اجرایی، تقویت مربیان و توسعه همکاری با مدارس است.

با اصلاح برخی جنبه‌های اجرایی و تقویت زیرساخت‌های آموزشی، طرح کانون یاران می‌تواند به یکی از ابزارهای مؤثر برای تقویت مشارکت اجتماعی نوجوانان و پرورش مهارت‌های شهروندی در نسل جوان تبدیل شود.

بخش سوم: والدین

نگاه کلی

این گزارش بر اساس تحلیل پاسخ‌های ۴۴۸ شرکت‌کننده (والدین اعضا) تدوین شده است. یافته‌های کلیدی نشان می‌دهد که طرح کانون یاران فراتر از یک فعالیت فوق برنامه، به یک محرک رشد در محیط خانواده تبدیل شده است.

- شاخص کلی اثرگذاری: داده‌ها نشان‌دهنده رضایت بالای والدین (بیش از ۸۰٪ پاسخ‌های مثبت) در حوزه‌های رشد فردی است.
- برجسته‌ترین دستاورد: رشد «مسئولیت‌پذیری» و «اعتمادبه‌نفس» تکرارشونده‌ترین مضامین در پاسخ‌های والدین بوده است.
- اثر تحصیلی: برخلاف نگرانی‌های سنتی، اکثریت والدین (قریب به ۹۰٪) معتقدند فعالیت در کانون نه تنها باعث افت تحصیلی نشده، بلکه به «نظم‌بخشی و هدفمندی» دانش‌آموزان کمک شایانی کرده است.
- حوزه نیازمند تقویت: تحلیل اخبار و پختگی در وقایع روز، با اینکه رشد مثبتی داشته، نسبت به سایر حوزه‌ها (مانند مسئولیت‌پذیری فردی) پتانسیل بیشتری برای تقویت و برنامه‌ریزی تخصصی دارد.

معرفی پرسشنامه و اهداف پژوهش

طرح «کانون یاران» با هدف مشارکت‌محوری نوجوانان در فعالیت‌های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان اجرا شده است. این پرسشنامه با هدف واکاوی بازخوردهای بیرونی (خانواده) طراحی شد تا مشخص شود اثرات این عضویت در محیطی خارج از کانون (خانه و مدرسه) چگونه تجلی یافته است.

اهداف اصلی:

- ارزیابی تغییرات رفتاری و مهارتی نوجوانان.
- سنجش میزان پایداری اهداف ملی و مذهبی در نوجوانان.
- شناسایی نقاط قوت جهت تثبیت و نقاط ضعف جهت اصلاح در برنامه‌ریزی‌های آتی.

مشخصات پاسخ‌دهندگان و تحلیل آماری

تعداد کل رکوردهای ثبت شده ۴۵۰ مورد است که با حذف ردیف‌های ناقص، ۴۴۸ پاسخ معتبر مورد تحلیل قرار گرفت.

الف) تحلیل شاخص‌های پنج‌گانه

محور ارزیابی و درصد پاسخ‌های مثبت (زیاد و بسیار زیاد) و

مسئولیت‌پذیری در امور شخصی ۸۶٪

توانمندی در بیان نظر و استدلال ۷۹٪
علاقه به نمادهای ملی و مذهبی ۷۴٪
تحلیل اخبار و پختگی سیاسی/اجتماعی ۶۸٪
اشتیاق به مدرسه در روزهای کانون یاری ۹۲٪

تحلیل داده: شاخص «اشتیاق به مدرسه» با امتیاز ۹۱، نشان دهنده موفقیت خیره کننده کانون در بهبود پیوند دانش آموز با نهاد مدرسه است. کمترین شاخص مربوط به «تحلیل اخبار» است که نشان می دهد نوجوانان در این سن هنوز به راهبری بیشتری برای درک پیچیدگی های اجتماعی نیاز دارند.

ب) تقابل «افت تحصیلی» در برابر «نظم بخشی»
یکی از درخشان ترین نتایج این نظرسنجی در این بخش است. در حالی که در برنامه های فوق برنامه همیشه ترس از افت درسی وجود دارد، داده ها نشان می دهند:

۸۷٪ والدین صراحتاً اعلام کرده اند که عضویت در کانون باعث نظم بخشی، هدفمندی و افزایش انگیزه درسی شده است. تنها کمتر از ۴٪ به چالش مدیریت زمان اشاره کرده اند.

تحلیل کیفی پاسخ های باز (مهم ترین تغییرات رفتاری)

در پاسخ به سؤال تشریحی «مهم ترین تغییر رفتار»، ۵ موضوع هسته ای شناسایی شد:

- ۱- بلوغ اجتماعی و اعتماد به نفس: والدین مکرراً از واژگانی چون «رفع خجالتی بودن»، «جسارت در سخن گفتن» و «خودباوری» استفاده کرده اند.
- ۲- مسئولیت پذیری خودجوش: تغییر از یک فرد مصرف کننده در خانواده به فردی که «در امور خانه کمک می کند» و «وظایفش را بدون تذکر انجام می دهد»
- ۳- تغییر سبک فراغت: گرایش محسوس به «کتابخوانی» و «مطالعه غیردرسی» به عنوان یک رفتار پایدار.
- ۴- هویت بخشی: احساس «دغدغه مندی نسبت به کشور» و پیدا کردن «هدف در زندگی»
- ۵- بهبود مهارت های ارتباطی: توانایی بهتر در برقراری ارتباط با همسالان و بزرگسالان.

تحلیل نقاط قوت و فرصت های بهبود

نقاط قوت

جذابیت بالا: ایجاد اشتیاق برای حضور در مدرسه و کانون.
اثربخشی تربیتی: تغییرات ملموس در رفتارهای روزمره که رضایت والدین را جلب کرده است.

همافزایی با مدرسه: کانون به عنوان مکمل مدرسه عمل کرده، نه رقیب آن.

نقاط نیازمند توجه

ارتقای سواد رسانه‌ای: با توجه به نمره پایین تر در بخش تحلیل اخبار، پیشنهاد می‌شود کارگاه‌های «تفکر انتقادی» و «سواد رسانه‌ای» در فعالیتهای کانون یاران پررنگ تر شود. مدیریت زمان: برای آن دسته محدود از اعضای که دچار فشار زمانی شده‌اند، ارائه تکنیک‌های مدیریت برنامه می‌تواند مفید باشد.

جمع‌بندی و پیشنهاد های راهبردی

نتایج نشان می‌دهد طرح کانون یاران در لایه «خانواده» با موفقیت بالایی پذیرفته شده است. والدین نه تنها از فعالیت فرزندشان راضی هستند، بلکه کانون را عاملی برای رشد شخصیتی و نظم می‌دانند که خودشان به تنهایی قادر به ایجاد آن نبوده‌اند.

پیشنهاد های نهایی:

- تثبیت طرح: با توجه به بازخورد مثبت والدین، پیشنهاد می‌شود این طرح به صورت سالانه و با سطوح پیشرفته‌تر ادامه یابد.
- تولید محتوای اجتماعی: تمرکز بر تقویت قدرت تحلیل وقایع روز متناسب با سن نوجوان.
- تقدیر از والدین: برگزاری نشست‌های مشترک با والدین برای اشتراک‌گذاری این موفقیت‌ها و تقویت شبکه حامیان کانون.

پیوست ها

تاریخ: ۱۴۰۵/۰۲/۲۲

شماره: ۳۸۱

پرونده: ۴۰۵/۰۲/۳۱



کانون پرورش فکری
کودکان و نوجوانان

توران/ خیابان دکتر شریعتی
خیابان هجاب/ شماره ۱۸
تلفن: ۰۲۱-۸۸۰۹۰۰۰
کدپستی: ۱۴۱۵۶۱۳۱۴۴
www.kpf.ir / info@kpf.ir

باسمه تعالی

جناب آقای / سرکار خانم

مدیر کل محترم استان

با سلام و صلوات بر حضرت محمد(ص) و خاندان پاک ایشان؛ در راستای برگزاری «طرح کانون یاران»، اداره کل آموزش و پژوهش جهت سنجش اثربخشی و ارتقای سطح کیفی این طرح، اقدام به افکارسنجی و دریافت بازخوردهای تخصصی می نماید. مقتضی است دستور فرمایید، اقدامات لازم نسبت به تکمیل پرسشنامه مربوطه حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۵/۰۲/۳۱ صورت پذیرد. فرج حضرت حجت(عج) و توفیقات شما را از خداوند متان خواستارم.

پرسشنامه	لینک
پرسشنامه ویژه نوجوانان کانون یار	https://kpf.porsline.ir/s/noj
پرسشنامه ویژه والدین	https://kpf.porsline.ir/s/val
پرسشنامه ویژه همکار مرتبط با کانون یار	https://kpf.porsline.ir/s/mor


فرهاد قلاح
معاون فرهنگی

پرسشنامه ویژه نوجوانان کانون یار

کانون یاران

کانون یار عزیز! در این مدت که در کنار هم به کار و فعالیت‌های فرهنگی مشغول بوده‌ایم همواره دوست داشته‌ام بیشتر از حس و حال و افکار تو درباره کانون یاری بدانم. پاسخ‌های تو به این پرسشنامه می‌تواند کمک بزرگی باشد برای برنامه‌ریزی‌های آینده «کانون یاران».

اطلاعات عمومی

جنسیت:	گروه سنی:
☐ دختر ☐ پسر	☐ ۱۱-۱۳ ساله ☐ ۱۴-۱۶ ساله ☐ ۱۷-۱۸ ساله

سؤالات پرسشنامه

مهارت‌های اجتماعی و ارتباطی
۱. تا چه حد احساس می‌کنید نسبت به قبل از عضویت در «شورای کانون یار»، مهارت گفتگو (صحبت کردن و گوش دادن) در جمع را پیدا کرده اید؟ ☐ خیلی کم ☐ تا حدودی ☐ زیاد
۲. چقدر توانایی سازماندهی و مدیریت فعالیت گروهی (مثل برگزاری جشن یا مسابقه) را در خود می‌بینید؟ ☐ خیلی کم ☐ تا حدودی ☐ زیاد
۳. در صورت بروز اختلاف نظر در گروه، چقدر می‌توانید با گفتگو موضوع را حل کنید؟ ☐ خیلی کم ☐ تا حدودی ☐ زیاد

۴. داشتن نقش کانون یار در کانون، چقدر اعتماد به نفس شما را در مواجهه با چالش‌های جدید افزایش داده است؟

☐ خیلی کم ☐ تا حدودی ☐ زیاد

هویت ملی و مذهبی

۵. حضور در برنامه‌های کانون یاران، چقدر شما را با مفاخر و تاریخ ایران آشنا کرده است؟

☐ خیلی کم ☐ تا حدودی ☐ زیاد

۶. چقدر نسبت به انجام فعالیت‌هایی که به پیشرفت کشورتان کمک می‌کند، احساس مسئولیت می‌کنید؟

☐ خیلی کم ☐ تا حدودی ☐ زیاد

۷. تا چه حد نگاه شما به مناسبت‌های مذهبی و ملی، پس از حضور در طرح‌های کانون، تغییر کرده است؟

☐ خیلی کم ☐ تا حدودی ☐ زیاد

پیوند با مدرسه

۸. از زمانی که کانون یار شده‌اید، چه میزان انگیزه شما برای حضور در مدرسه بیشتر شده است؟

☐ خیلی کم ☐ تا حدودی ☐ زیاد

۹. فعالیت‌های کانون چقدر باعث شده که محیط مدرسه برای شما به محیط «دوست‌داشتنی و پویا» تبدیل شود؟

☐ خیلی کم ☐ تا حدودی ☐ زیاد

۱۰. تا چه حد مهارت‌هایی که در کانون کسب کرده‌اید (مثل نقد یا خلاقیت و کار گروهی)، به عملکرد تحصیلی شما کمک کرده است؟

☐ خیلی کم ☐ تا حدودی ☐ زیاد

با سپاس از مشارکت شما در این پرسشنامه طرح کانون یاران

پرسشنامه تخصصی ارزیابی «طرح کانون یاران»

ویژه مربیان و کارشناسان

همکار محترم! ضمن قدردانی از همراهی و توجه شما به برنامه مهم کانون یاران، خواهشمندست با پاسخ به این پرسشنامه به ارزیابی و برنامه ریزی این فعالیت مساعدت بفرمایید.

پست سازمانی:

مربی ☐ کارشناس ☐

بخش الف: سنجش کمی

1 طرح کانون یاران تا چه حد موجب تقویت «حس تعلق» اعضا به مرکز/مدرسه شده است؟

لطفاً یک گزینه را انتخاب کنید:

کم خیلی	کم	متوسط	زیاد	زیاد خیلی
☐	☐	☐	☐	☐

2 تا چه میزان در اعضای کانون یار استان/مرکزتان رشد «تفکر انتقادی» و «قدرت تصمیم گیری» را مشاهده می کنید؟

لطفاً یک گزینه را انتخاب کنید:

کم خیلی	کم	متوسط	زیاد	زیاد خیلی
☐	☐	☐	☐	☐

3

کانون‌یاران تا چه حد در معرفی و جذب دانش‌آموزان و اعضای جدید (که قبلاً عضو کانون نبوده‌اند) موفق بوده‌اند؟

لطفاً یک گزینه را انتخاب کنید:

کم خیلی	کم	متوسط	زیاد	زیاد خیلی
☐	☐	☐	☐	☐

4

تا چه میزان اعتماد به نفس و مهارت‌های ارتباطی در کانون‌یاران بهبود یافته است؟

لطفاً یک گزینه را انتخاب کنید:

کم خیلی	کم	متوسط	زیاد	زیاد خیلی
☐	☐	☐	☐	☐

5

میزان تعامل مدیران مدارس با مربیان کانون در راستای این طرح چگونه بوده است؟

لطفاً یک گزینه را انتخاب کنید:

کم خیلی	کم	متوسط	زیاد	زیاد خیلی
☐	☐	☐	☐	☐

6

تا چه حد طرح کانون‌یاران را در تحقق اهداف تربیتی موفق می‌دانید؟

لطفاً یک گزینه را انتخاب کنید:

کم خیلی	کم	متوسط	زیاد	زیاد خیلی
☐	☐	☐	☐	☐

بخش ب: سوالات چندگزینه‌ای

7 به نظر شما، درخشان‌ترین نقطه قوت طرح کانون یاران در مرکز شما چه بوده است؟

لطفاً یک گزینه را انتخاب کنید:

کمک به مربی ○	پویایی مرکز/استان ○
رشد و تنوع فعالیت‌ها ○	افزایش تعداد عضو ○

8 کدام یک از ابزارهای طرح بیشترین انگیزه را در نوجوانان ایجاد کرده است؟

لطفاً یک گزینه را انتخاب کنید:

واگذاری مسئولیت ○	ابلاغ یا حکم مسئولیتی ○
فعالیت گروهی ○	جلسات شورا ○

9 موانع ساختاری: بزرگترین سد راه اجرای دقیق طرح چیست؟

می‌توانید بیش از یک گزینه انتخاب کنید:

عدم همکاری کافی کادر مدرسه ○	کمبود وقت مربیان و حجم بالای فعالیت‌ها ○
تداخل برنامه‌های درسی با فعالیت‌های طرح ○	کمبود بودجه و امکانات برای پروژه‌های کانون یاران ○

10 آسیب‌های رفتاری: آیا در روند اجرای طرح با موارد زیر مواجه شده‌اید؟

می‌توانید بیش از یک گزینه انتخاب کنید:

افت تحصیلی اعضا به دلیل تمرکز بیش از حد بر فعالیت‌های اجرایی	ایجاد حس خودبرتربینی در اعضای منتخب نسبت به سایر اعضا ○
خستگی و دلزدگی اعضا پس از فروکش کردن هیجان اولیه ○	صوری شدن جلسات شورا و عدم واگذاری قدرت واقعی به نوجوانان ○

بخش ج :سؤالات باز (تشریحی)

11

برای اینکه نقش «پژوهشگری» یا «مطالبه‌گری» کانون یاران تقویت شود، چه پیشنهادی دارید؟

12

چه سرفصل‌های آموزشی را برای توانمندسازی مربیان در هدایت این طرح ضروری می‌دانید؟

13

اگر بخواهید این طرح را برای سال آینده بازطراحی کنید، کدام بخش را حذف یا اضافه می‌کنید؟

14

برای بازتعریف نقش کانون یاران در دوران بحران مثل جنگ، چه برنامه‌ای دارید؟

با تشکر از همکاری و وقت ارزشمند شما — طرح کانون یاران

پرسشنامه طرح کانون یاران

ویژه والدین

والدین محترم! پرسشنامه‌ای که پیش‌رو دارید برای ارزیابی فعالیت کانون یاران کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان طراحی شده است. پاسخ صادقانه شما کمک بزرگی به برنامه‌ریزی‌های آتی کانون یاران و ارزیابی این برنامه در کانون است.

بخش الف: سنجش کمی

1 چه میزان مسئولیت‌پذیری فرزندان در انجام امور شخصی و خانوادگی پس از عضویت در «کانون یاران» تغییر کرده است؟

لطفاً یک گزینه را انتخاب کنید:

خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
☐	☐	☐	☐	☐

2 چه میزان توانمندی فرزندان در «بیان نظرات و استدلال کردن» در محیط خانه رشد کرده است؟

لطفاً یک گزینه را انتخاب کنید:

خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
☐	☐	☐	☐	☐

3 چقدر در صحبت‌های فرزندان، علاقه به نمادهای ملی، مذهبی و دغدغه‌مندی نسبت به کشور را مشاهده می‌کنید؟

لطفاً یک گزینه را انتخاب کنید:

خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
☐	☐	☐	☐	☐

چه میزان فرزندان در تحلیل اخبار یا وقایع روز، از آگاهی و پختگی بیشتری نسبت به قبل برخوردار شده است؟

4

لطفاً یک گزینه را انتخاب کنید:

خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
☐	☐	☐	☐	☐

اشتیاق فرزندان برای رفتن به مدرسه در روزهایی که فعالیت کانون‌یاری دارد، چه میزان تغییر کرده است؟

5

لطفاً یک گزینه را انتخاب کنید:

خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
☐	☐	☐	☐	☐

بخش ج :سؤال باز (تشریحی)

آیا فعالیت در کانون باعث افت تحصیلی فرزندان شده یا برعکس، باعث نظم‌بخشی و هدفمندی او شده است؟

6

7

مهم‌ترین تغییری که در رفتار فرزندان از زمان پیوستن به طرح کانون‌یار مشاهده کرده‌اید، چیست؟

با تشکر از همکاری و وقت ارزشمند شما — طرح کانون‌یاران